

SCI-CONF.COM.UA

PROGRESSIVE RESEARCH IN THE MODERN WORLD

**PROCEEDINGS OF X INTERNATIONAL
SCIENTIFIC AND PRACTICAL CONFERENCE
JUNE 22-24, 2023**

**BOSTON
2023**

PROGRESSIVE RESEARCH IN THE MODERN WORLD

Proceedings of X International Scientific and Practical Conference

Boston, USA

22-24 June 2023

Boston, USA

2023

UDC 001.1

The 10th International scientific and practical conference “Progressive research in the modern world” (June 22-24, 2023) BoScience Publisher, Boston, USA. 2023. 560 p.

ISBN 978-1-73981-125-9

The recommended citation for this publication is:

Ivanov I. Analysis of the phaunistic composition of Ukraine // Progressive research in the modern world. Proceedings of the 10th International scientific and practical conference. BoScience Publisher. Boston, USA. 2023. Pp. 21-27. URL: <https://sci-conf.com.ua/x-mizhnarodna-naukovo-praktichna-konferentsiya-progressive-research-in-the-modern-world-22-24-06-2023-boston-ssha-arhiv/>.

Editor

Komarytskyy M.L.

Ph.D. in Economics, Associate Professor

Collection of scientific articles published is the scientific and practical publication, which contains scientific articles of students, graduate students, Candidates and Doctors of Sciences, research workers and practitioners from Europe, Ukraine and from neighbouring countries and beyond. The articles contain the study, reflecting the processes and changes in the structure of modern science. The collection of scientific articles is for students, postgraduate students, doctoral candidates, teachers, researchers, practitioners and people interested in the trends of modern science development.

e-mail: boston@sci-conf.com.ua

homepage: <https://sci-conf.com.ua>

©2023 Scientific Publishing Center “Sci-conf.com.ua” ®

©2023 BoScience Publisher ®

©2023 Authors of the articles

PEDAGOGICAL SCIENCES

33.	<i>Bebykh V. V.</i> ENGLISH FUNCTIONAL AND DISCURSIVE COMPETENCE OF PHD STUDENTS	186
34.	<i>Demetradze N.</i> TEACHING PRONUNCIATION AND ITS IMPORTANCE	194
35.	<i>Pampura S. Yu., Slabouz V. V.</i> THE IMPORTANCE OF FEEDBACK IN ENGLISH TEACHING	199
36.	<i>Semenenko S. B., Chernei N. Ya., Peryzhniak A. I., Rudan K. V.</i> THE INFLUENCE OF INFORMATION TECHNOLOGIES ON THE SPECIFIC ASSESSMENT OF EDUCATIONAL MATERIAL IN MEDICAL STUDENTS	203
37.	<i>Sokolovska S.</i> DEVELOPMENT OF STUDENTS' FOREIGN LANGUAGE COMMUNICATIVE COMPETENCE BASED ON CAREER- ORIENTED TASKS	209
38.	<i>Sopio Kipiani</i> THE ROLE OF MOTIVATION IN TEACHING THE FOREIGN LANGUAGE	213
39.	<i>Го Яньжань</i> ДОСВІД ВПРОВАДЖЕННЯ МЕТОДИКИ ФОРМУВАННЯ ПЕДАГОГІЧНО-ІНТЕРПРЕТАЦІЙНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ МАЙБУТНІХ ВИКЛАДАЧІВ ВОКАЛУ	219
40.	<i>Головач І. І., Клітинська Л. О.</i> ПРАКТИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДЛЯ ПІДВИЩЕННЯ РІВНЯ РУХОВИХ ЯКОСТЕЙ УЧНІВ СЕРЕДНЬОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ ЗАСОБАМИ КАРАТЕ	225
41.	<i>Денисова А. В.</i> РЕАЛІЗАЦІЯ ПОЛІФУНКЦІОНАЛЬНОЇ ІНСТИТУЦІЙНОЇ МОДЕЛІ ОСВІТНІХ ХАБІВ У ЗАКЛАДІ ОСВІТИ	229
42.	<i>Коновальчук Н. О.</i> ПРОБЛЕМИ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ В УМОВАХ РОЗВИТКУ ТЕХНОЛОГІЙ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ	234
43.	<i>Полякова Г. П.</i> СТАНДАРТИ НАТО ПІД ЧАС ВИВЧЕННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ КУРСАНТАМИ ВВНЗ	241
44.	<i>Понадич Б. Т.</i> SOFT SKILLS IN HIGHER EDUCATION STUDENTS DURING MARTIAL LAW	250
45.	<i>Романенко О. О.</i> ПРОБЛЕМНИЙ ПІДХІД ДО НАВЧАННЯ	260
46.	<i>Скіба Н. Я.</i> ПРИНЦИПИ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ВИКЛАДАЧІВ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ	263

ПРОБЛЕМИ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ В УМОВАХ РОЗВИТКУ ТЕХНОЛОГІЙ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ

Коновальчук Надія Олександрівна

старший викладач

Запорізького державного медико-фармацевтичного університету

Анотація: У статті розглядається питання академічної доброчесності у зв'язку з поширенням технологій штучного інтелекту. Розглядається як позитивний, так і негативний вплив продуктів, створених на основі цієї технології, на освітній процес. У статті наявна спроба розібратися з поняттям «академічна доброчесність» та «штучний інтелект». А також розглядаються основні засоби запобігання випадкам академічної недоброчесності.

Ключові слова: академічна доброчесність, штучний інтелект, ChatGPT, учасники освітнього процесу, мовні компетенції, мотивація.

Останнім часом у центрі уваги суспільства опинився Штучний інтелект (ШІ). Ця технологія і раніше застосовувалась у сфері освіти для автоматизації адміністративних завдань, створення універсального доступу для всіх студентів, аналітики даних і навчання, планування навчального процесу, управління об'єктами, як допоміжні технології для студентів з особливими потребами [1]. Але останнім часом завдяки створенню ChatGPT застосування ШІ в навчальному процесі набуло надзвичайного поширення.

Звичайно, технології ШІ здатні значно удосконалити навчальний процес, взявши на себе частину адміністративних обов'язків та рутинної роботи. Крім того багато викладачів оцінили можливості ШІ як помічника при створенні завдань, питань до тексту, написанні текстів на задану тематику заданого стилю мовлення тощо. Студенти ж можуть скористатися ШІ для перевірки написаних завдань (ChatGPT не просто виділить помилки, а й пояснить, чому це завдання зроблене помилково), для напрацювання певних мовних конструкцій, інтенцій

(ChatGPT спілкується з користувачем, уживає конструкції привітання, вибачення, подяки тощо). Отже, спілкування з ChatGPT може бути дуже корисним для розвитку комунікативних навичок для студентів, які вивчають українську мову, як іноземну, поповнення словникового запасу та удосконалення граматики. Поряд із тим застосування інструментів ШІ тісно пов'язане з питанням академічної доброчесності, адже ШІ і створений на його основі ChatGPT є лише інструментом, який можна використовувати як на благо й з користю, так і зловживати ним, перетворюючи навчання на фікцію. Тому питання академічної доброчесності в умовах розвитку технологій штучного інтелекту є надзвичайно **актуальним** і вимагає від учасників освітнього процесу нових рішень з урахуванням сьогоденних реалій.

Питанню академічної доброчесності присвячені На цю тему писали статті такі науковці, як А. Колесніков [2] розглядає питання академічної доброчесності студентів у нерозривній єдності від академічної доброчесності викладачів, Д. Сопова [3] піднімає важливе питання виховання академічної доброчесності в майбутніх педагогів на етапах професійної підготовки.

Л.В. Філіпенко, О.В. Думанський, О.В. Козак [4] піднімають питання адаптації ЗВО під нові виклики, зумовлені розповсюдженням технологій ШІ. Про штучний інтелект в системі освіти писали такі науковці як О.В. Зубенко [5] (розглядає можливості використання ШІ при викладанні іноземної мови), Про використання технологій ШІ робітниками закладів освіти говорять такі дослідники, як М. Лінч [1], М. Мар'єнко та В. Коваленко [6]; Л. Вікторова [7], говорячи саме про застосування ШІ для вивчення іноземних мов, розповідає про створення та застосування чат-ботів для перевірки знань.

Тому **метою** даної статті є розкриття можливостей застосування технологій ШІ учасниками освітнього процесу, виокремлення позитивних та негативних моментів користування цією технологією, висвітлення питань академічної доброчесності в реаліях розвитку та поширення технологій ШІ та засобам запобігання проявів академічної недоброчесності.

За інформацією сайту Освітній омбудсмен України «Міжнародний центр

академічної доброчесності визначає академічну доброчесність як дотримання п'яти фундаментальних цінностей: чесності, довіри, справедливості, поваги, відповідальності та відваги до дій. Оскільки замало лише вірити у фундаментальні цінності. Їх потрібно відстоювати, навіть зіткнувшись із тиском з боку інших чи відмінними поглядами. А це вимагає цілеспрямованості, відданості та відваги» [8].

Визначення академічної доброчесності закріплено в Законі України «Про освіту» (Статті 42) і звучить як «сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень» [9].

Згідно із цим законом «Порушенням академічної доброчесності вважається: академічний плагіат (оприлюднення чийхось результатів дослідження як власних або тексту без вказання авторства); самоплагіат (опублікування власних раніше опублікованих наукових результатів як нових); фабрикація (вигадування даних чи фактів); фальсифікація (відома зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу чи наукових досліджень); списування; обман; хабарництво; необ'єктивне оцінювання; допомога учням під час оцінювання їх навчальних результатів чи створення перешкод під час оцінювання; вплив на працівника, щоб він здійснив необ'єктивне оцінювання» (частина 4 статті 42 Закону України «Про освіту»). [9]. Але генерування тексту за допомогою засобів Штучного Інтелекту не підпадає під описані в законі випадки. Тобто Закон потребує уточнень. Водночас наразі до учасників освітнього процесу, що використовують ШІ в такий спосіб, санкції цього закону не можуть бути застосовані.

Під штучним інтелектом розуміють: «Сьогодні штучний інтелект трактується як: можливість системи автономно підбирати найбільш якісний варіант вирішення проблеми з набору наперед визначеного набору варіантів; здатність автоматизованої системи або комп'ютерної програми виконувати

функції людини, приймаючи оптимальне рішення на основі аналізу зовнішніх чинників та з урахуванням життєвого досвіду людства; вміння вирішувати складні завдання; здатність до навчання, узагальнення і аналогій; можливість взаємодії із зовнішнім світом шляхом спілкування, сприйняття й усвідомлення сприйнятого; наука і технологія, здатна відтворити процеси мислення людського мозку і направити їх на створення і обробку різних комп'ютерних програм, а також інтелектуальних машин, здатних повністю замінити і спростити людську роботу» [5, с.80].

Багато викладачів, хто вже мав досвід користування ChatGPT помітили всі ризики та небезпеки, які чекають на нас, якщо ми не змінимо форми викладання. Так, серед можливостей ChatGPT викладачі виділяють можливість написання тексту на задану тематику (тобто, студенту більше не треба списувати переказ чи твір у товариша, достатньо правильно сформулювати задачу ChatGPT), складання планів до тексту, написання рефератів та анотацій тощо. Отже, якщо ми не хочемо, щоб наше навчання перетворилось на фікцію, нам треба змінити форми роботи та перебудувати наші заняття. Тому консервативно налаштовані педагоги бачать у розвитку ШІ загрозу не лише навчання, а й загрозу розумової діяльності людства взагалі.

Так, студент теж може користуватися ШІ, зокрема ChatGPT, для написання планів, анотацій, рефератів, монологів тощо. Із деякими видами робіт ШІ може непогано впоратись. У ChatGPT непогано виходить написання різних видів планів та їх трансформація в план іншої форми (питального в називний чи тезовий тощо), конспектів, анотацій, рефератів, що ставить перед викладачем завдання посиленого контролю. Особливо слід звернути увагу на виконання подібних видів робіт під час екзамену. З метою запобігання проявів академічної недоброчесності при виконанні цих видів робіт пропонується обов'язкове усне опитування студента та вимагання описати всі етапи роботи та пред'явити докази роботи з текстом. Пам'ятаємо, що написання плану не є самоціллю, а слугує ключем до розуміння тексту та розвитку навичок його компресії та декомпресії. Отже, без подальшого усного переказу тексту за

планом цей вид роботи не є доцільним.

При написанні монологів за допомогою ChatGPT одразу кидається в очі відсутність напрацьовуваних конструкцій та наявність інших, незнайомих. Також пам'ятаємо про мету написання діалогів, а саме про необхідність розвитку навичок монологічного мовлення. Викладач має вимагати переказу написаного монологу, розшифрування окремих пунктів, відповідей на питання за змістом монологу, обговорення та захисту окремих його положень. Отже, у будь-якому разі на перший план виноситься усне обговорення та захист робіт.

Також ChatGPT при написанні текстів рефератів, доповідей та подібне часто покликається на неіснуючі джерела, створює непрацюючі покликання, тощо. Отже, усю інформацію, яку надає ChatGPT треба перевіряти.

Значним фактором, який впливає на те, яким чином студент буде застосовувати можливості ChatGPT є мотиваційний. Д. Сопова, говорячи про академічну доброчесність зазначає: «Одні студенти гарно навчаються, щоб отримати користь в майбутній професії, інші отримують позитивні оцінки, щоб отримати схвалення родини та авторитет у групі. У всіх студентів мотивація різна, тому деякі, на жаль, вдаються до різних форм шахрайства» [3, с. 53]. Мотивований до навчання студент радше буде застосовувати ШІ для набуття й розвитку власних компетенцій, а студент, націлений лише на отримання оцінки, скоріше скористається цим інструментом недоброчесно. Тому важливим завданням для викладача залишається створення та підтримання інтересу до навчання, проведення цікавих та неординарних дискусій у межах теми заняття, емоційне та цікаве викладення матеріалу та володіння всіма сучасними технологіями.

Крім того, слід пам'ятати, що «розуміння необхідності підвищення рівня академічної доброчесності серед студентів» залежить не тільки від «системи важелів впливу на студентів», а й «підвищення рівня академічної доброчесності професорсько-викладацького складу». [2, с. 126].

Також для запобігання зловживанням можливостями ChatGPT та випадкам академічної недоброчесності викладачеві на першому ввідному

заняття варто пояснити студентам, що таке «академічна доброчесність» та чому її необхідно дотримуватись, і ознайомити з наслідками порушення її норм. Також слід оговорити допустимі межі та випадки користування ChatGPT: наприклад, допустимо використовувати ChatGPT для перевірки правильності граматики та лексики творів, але недопустимо для написання цих творів. Окреслення цих правил має відбуватись не тільки на рівні «викладач - студент», а й на рівні навчального закладу, із внесенням до статуту та внутрішніх правил університету з обов'язковим визначенням санкцій, які будуть застосовані до студента у разі виявлення ознак академічної недоброчесності в його роботі. Д. Сопова зазначає, що «кількість порушень академічних принципів є значно меншою у тих закладах вищої освіти, де розроблена відповідна нормативно-правова база: рекомендації, правила, положення, декларації, кодекси» [3, с. 55].

Отже, розвиток технологій штучного інтелекту вимагає від учасників освітнього процесу дотримання норм академічної доброчесності. З метою запобігання випадків академічної недоброчесності викладачам слід застосовувати такі форми контролю, як усне опитування, організацію дискусій на задану тему, а також приділяти увагу мотивації студентів. Також викладач сам має бути прикладом академічної доброчесності для студентів. Важливу роль у попередженні випадків академічної недоброчесності відіграє інформування студентів про доброчесне й недоброчесне користування технологіями ШІ, ChatGPT зокрема, санкції, які будуть застосовані до порушників, а також внесення змін та доповнень до статутів ЗВО.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Lynch M. My vision for the future of artificial intelligence in education. URL: <https://www.theedadvocate.org/vision-future-artificial-intelligence-education/>
2. Колесніков А. Академічна доброчесність в українському освітньо-науковому просторі: проблеми та соціальні загрози. *Регіональні аспекти розвитку продуктивних сил України*. 2019. Вип. 24. С. 122 – 128

3. Сопова Д. Академічна доброчесність у системі професійної підготовки майбутнього педагога. *Неперервна професійна освіта: теорія і практика (серія: педагогічні науки)*. 2018. Вип. 3-4(56-57). С. 52 – 56.
4. Філіпенко Л.В., Думанський О.В., Козак О.В. Академічна доброчесність в науковому та освітньому середовищі закладів освіти України: погляд крізь призму наявності штучного інтелекту. *Академічні візії*. Секція: Освіта/Педагогіка. 2023. Вип. 19. С. 90 – 98.
5. Зубенко О.В. Штучний інтелект і вивчення іноземної мови. *Закарпатські філологічні студії*. 2018. Вип. 27, Т. 2. С. 80 – 85.
6. Мар'єнко М. Коваленко В. Штучний інтелект та відкрита наука в освіті. *Фізико-математична освіта*. 2023. Т. 38, № 1. С. 48-53.
7. Вікторова Л. Перспективи застосування сучасних технологій та штучного інтелекту у закладах вищої освіти зі специфічними умовами навчання. *Актуальні питання гуманітарних наук*. 2021. Вип. 35. Том 2. С.180 - 188.
8. Академічна доброчесність залежить від усіх учасників освітнього процесу URL: <https://eo.gov.ua/akademichna-dobrochesnist-zalezhyt-vid-usikh-uchasnykiv-osvitnoho-protsesu/2021/04/30/> (дата звернення: 20.06.2023).
9. Закон України Про освіту : Відомості Верховної Ради (ВВР), 2017, № 38-39, ст.380. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text> (дата звернення: 20.06.2023).